

Wdrożenie dyrektywy 2004/40/WE odroczone do 30 kwietnia 2012 r.

Dyrektywa 2004/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) została przyjęta na podstawie delegacji Traktatu Europejskiego jako osiemnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG [OJ. Nr L-184, 2004. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 159/1 (PL 05/t.5)]. Dyrektywa ta została opublikowana w 2004 r. z terminem wdrożenia do prawa krajów członkowskich do kwietnia 2008 r.

Jednak ze względu na niedostateczne przygotowanie takich dokumentów interpretujących postanowienia tej dyrektywy, jak europejskie normy zharmonizowane czy nieobligatoryjny praktyczny przewodnik wdrażania postanowień dyrektywy, a także mając na uwadze upowszechnione po przyjęciu dyrektywy nowe wyniki badań naukowych odnoszące się do wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie, Komisja Europejska w 2007 r. zainicjowała procedurę wydłużenia okresu wdrażania w państwach członkowskich dyrektywy 2004/40/WE. Decyzja w tej sprawie została ostatnio opublikowana w formie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/46/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. zmieniającej dyrektywę 2004/40/WE w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi).

Wyniki opublikowanych w ostatnim okresie badań naukowych są obecnie analizowane przez Międzynarodową Komisję Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) oraz Światową Organizację Zdrowia (WHO) i w niedalekiej przyszłości można spodziewać się opublikowania nowych zaleceń bezpieczeństwa przy ekspozycji na pola elektromagnetyczne. Z zaleceń tych może wynikać potrzeba zmian dopuszczalnych wartości miar zewnętrznych i wewnętrznych ekspozycji, ustanowionych w dyrektywie 2004/40/WE.

W uzasadnieniu dyrektywy 2008/46/WE podano m.in.:

– „... należy dogłębnie zbadać ewentualny wpływ wprowadzenia w życie dyrektywy 2004/40/WE na procedury medyczne wykonywane obrazowanie magnetyczne i na niektóre rodzaje działalności przemysłowej...”

oraz

– „... Okres wymagany do uzyskania i przeanalizowania nowych informacji oraz w celu opracowania i przyjęcia nowego wniosku dotyczącego dyrektywy uzasadnia odroczenie o cztery lata terminu wdrożenia dyrektywy 2004/40/WE...” (tj. do 30 kwietnia 2012 roku).

Ponieważ dyrektywa 2004/40/WE dotyczy obszaru, w którym kompetencje legislacyjne zachowują państwa członkowskie Unii Europejskiej, w każdym kraju mogą być wprowadzone odmienne rozwiązania szczegółowe, zharmonizowane z systemem prawa pracy przyjętym w danym państwie, jednak wymagania przepisów wprowadzających wymagania tej dyrektywy do prawa krajowego, powinny gwarantować spełnienie minimalnych wymagań odnośnie do zdefiniowanego w dyrektywie poziomu ochrony pracowników przed polami elektromagnetycznymi.

mi. Wymagane jest, aby rozwiązania szczegółowe uwzględniały specyfikę warunków funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw.

W Polsce wymagania analogiczne do zawartych w dyrektywie 2004/40/WE są od wielu lat uwzględnione w przepisach kodeksu pracy i rozporządzeń wykonawczych, które w procesie przedakcesyjnym zharmonizowano z dyrektywą ramową 89/391/EWG, oraz w rozporządzeniu ministra pracy w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DzU nr 217, poz. 1833; zm. DzU 2005, nr 212, poz. 1759), obejmującym m.in. pola i promieniowanie elektromagnetyczne o częstotliwości z zakresu 0 Hz – 300 GHz.

Omówienie postanowień krajowych przepisów w tym zakresie i wymagań dyrektywy 2004/40/WE oraz ich analizę porównawczą przedstawiono w licznych wcześniejszych publikacjach.

dr inż. JOLANTA KARPOWICZ
dr inż. KRZYSZTOF GRZY
Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy

- *Czynniki szkodliwe w środowisku pracy – wartości dopuszczalne*. Pr. zb. pod red. D. Augustyńskiej i M. Pośniak. CIOP-PIB, Warszawa 2007
- Gryz K., Karpowicz J. *Pola elektromagnetyczne w środowisku pracy*. W serii: *Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Pracy* pod red. nauk. D. Koradeckiej. CIOP, Warszawa 2000
- Karpowicz J. *Pola elektromagnetyczne*. W: *Ryzyko zawodowe. Metodyczne podstawy oceny*, pod red. W.M. Zawieski. CIOP-PIB, Warszawa 2007
- Karpowicz J., Gryz K. *Pola elektromagnetyczne w pomieszczeniach biurowych i nieprzemysłowych - Kształtowanie środowiska pracy*. CIOP-PIB, Warszawa 2007
- Karpowicz J., Gryz K. *Kontrola i kształtowanie warunków pracy w polach i promieniowaniu elektromagnetycznym. Zakres częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz*. „Bezpieczeństwo Pracy”, 10(363)2001, str. 7-13
- Karpowicz J., Gryz K. *Ograniczenia ekspozycji zawodowej na pola elektromagnetyczne przyjęte w krajowych przepisach – na tle dokumentów międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem pól małych i średnich częstotliwości*. „Medycyna Pracy” 3(54)2003, str. 269-278
- Karpowicz J., Gryz K. *Dyrektywa dotycząca ekspozycji zawodowej na pola elektromagnetyczne - 2004/40/WE*, „Bezpieczeństwo Pracy”, 11(400) 2004, str. 20-23
- Korniewicz H. i wsp. *Pola i promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości 0 Hz – 300 GHz. Dokumentacja proponowanych znowelizowanych wartości dopuszczalnych ekspozycji zawodowej*. PiMOŚP, 2(28)2001
- Skowroń J. 55. *posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy*, „Bezpieczeństwo Pracy”, 9(432) 2007, str. 30-31
- *Pola elektromagnetyczne w środowisku pracy i życia człowieka*. <http://www.wypadek.pl>